

Què en pensa la pime catalana, de l'entorn políticoeconòmic actual?

Departament d'Economia i Empresa, novembre 2012

1. Introducció

El present informe mostra les opinions que els empresaris associats a PIMEC tenen sobre la situació políticoeconòmica actual i, especialment, els temes relacionats amb l'autonomia de Catalunya i l'Estat propi. L'enquesta ha estat contestada de manera voluntària a través d'un formulari enviat per correu electrònic amb exclusió de duplicitats d'IP. L'han respost 2.224 empreses, que ocupen 65.000 persones, entre el 23 i el 24 d'octubre de 2012.

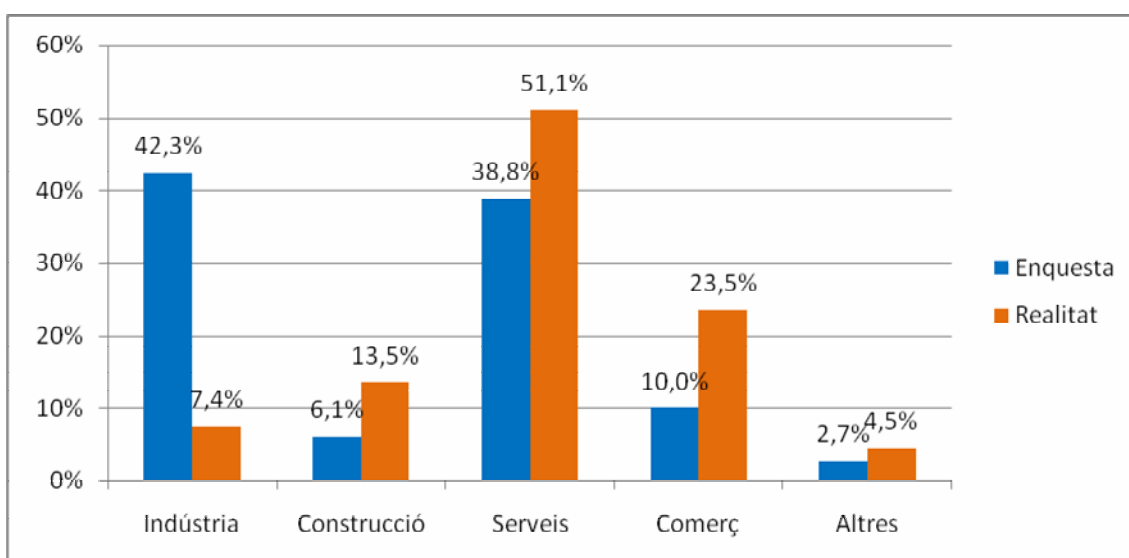
La representativitat de l'enquesta s'ha de valorar sobre la base de dos paràmetres:

- 1) L'alt nombre de respostes aconseguides. Aplicat a l'univers de pimes de Catalunya, amb un interval de confiança del 95%, el marge d'error és del 2,2%, i aplicat a l'univers d'associats a PIMEC és encara més baix.
- 2) El fet que la mostra no segueixi criteris aleatoris, sinó que es respongui de manera voluntària li resta representativitat, ja que pot ser que responguin més els empresaris que estan més motivats pel tema i/o per les preguntes que s'hi inclouen. Si bé això és cert, també ho és que el concepte "motivats" ha d'incloure tant els que ho estan en positiu com en negatiu, de manera que la mostra resultant hauria de reflectir raonablement bé tots els parers existents en l'univers estudiat, esbiaixat, si de cas, cap a les posicions extremes.

2. Perfil de les empreses que han respost l'enquesta

Els socis de PIMEC que han respost l'enquesta en què es basa aquest informe es distribueixen sectorialment en indústria (42,3%), construcció (6,1%), serveis (38,8%), comerç (10,0%) i altres (2,7%), el que inclou el sector primari i empreses multisectorials, entre altres). Hi està sobrerrepresentat el sector industrial, que en el teixit empresarial català només significa el 7,4% de les empreses, mentre que els altres sectors estan sotsrepresentats (gràfic 1).

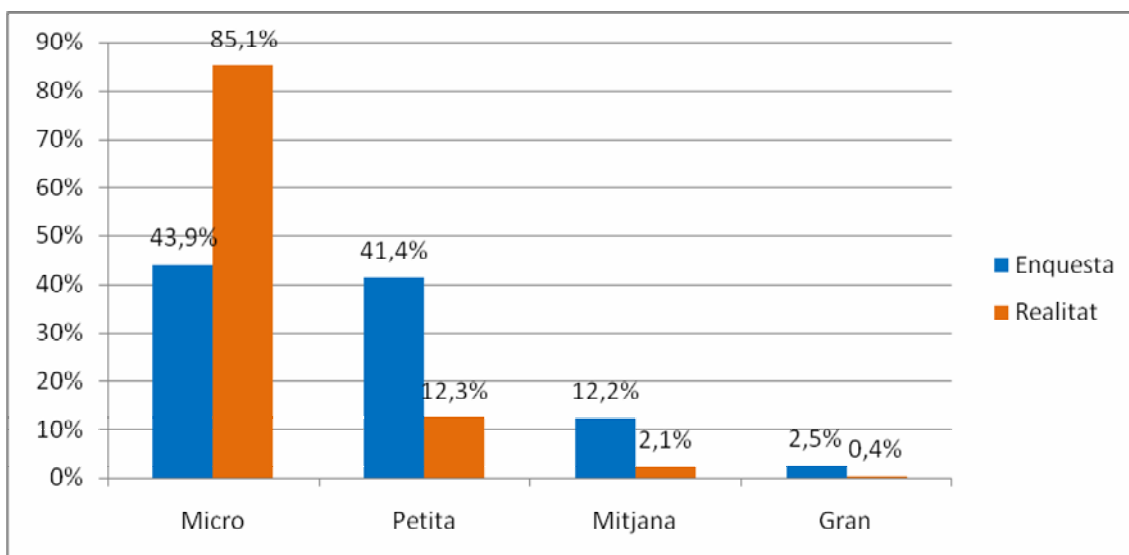
Gràfic 1. Distribució de les empreses enquestades per sector econòmic¹

Segons el nombre de treballadors, la mostra es distribueix en microempreses (43,9%), petites (41,4%), mitjanes (12,2%) i grans (2,5%), de manera que la petita, mitjana i gran empresa estan sobrerrepresentades (gràfic 2).

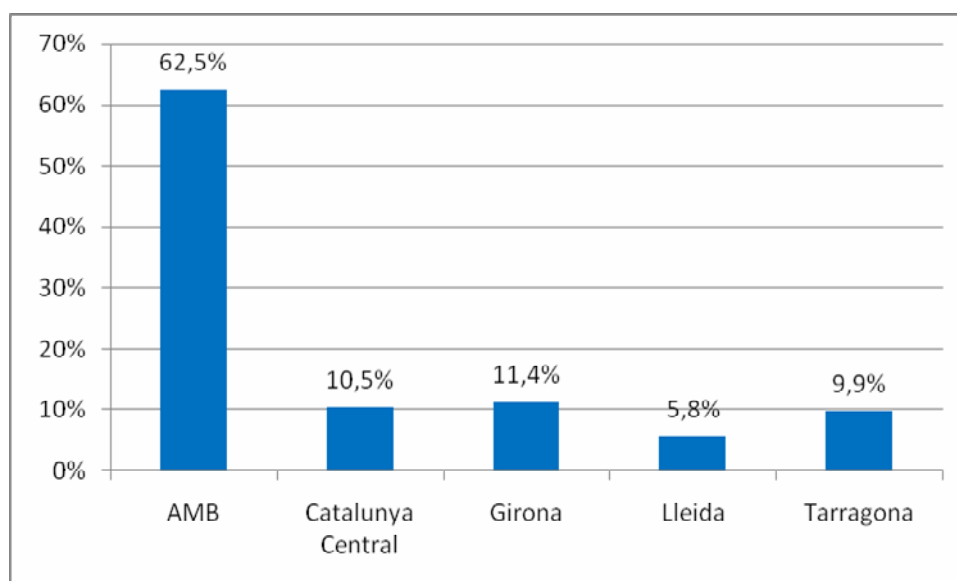
² Inclou els comarques Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

Gràfic 2. Distribució de les empreses enquestades per dimensió

A nivell geogràfic, les demarcacions on estan localitzades les empreses enquestades són l'Àrea Metropolitana de Barcelona (62,5%)² (AMB en endavant), la Catalunya central (10,5%)³, Girona (11,2%), Lleida (5,7%) i Tarragona (5,9%), percentatges molt propers a la distribució real de l'activitat de les pimes a Catalunya per territoris (gràfic 3).

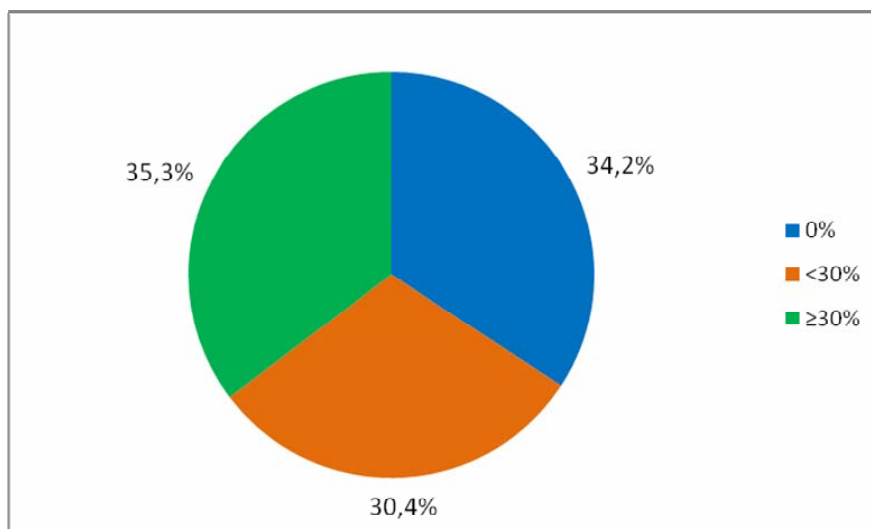
Gràfic 3. Distribució de les empreses enquestades per demarcació geogràfica

³ Inclou les comarques Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès.

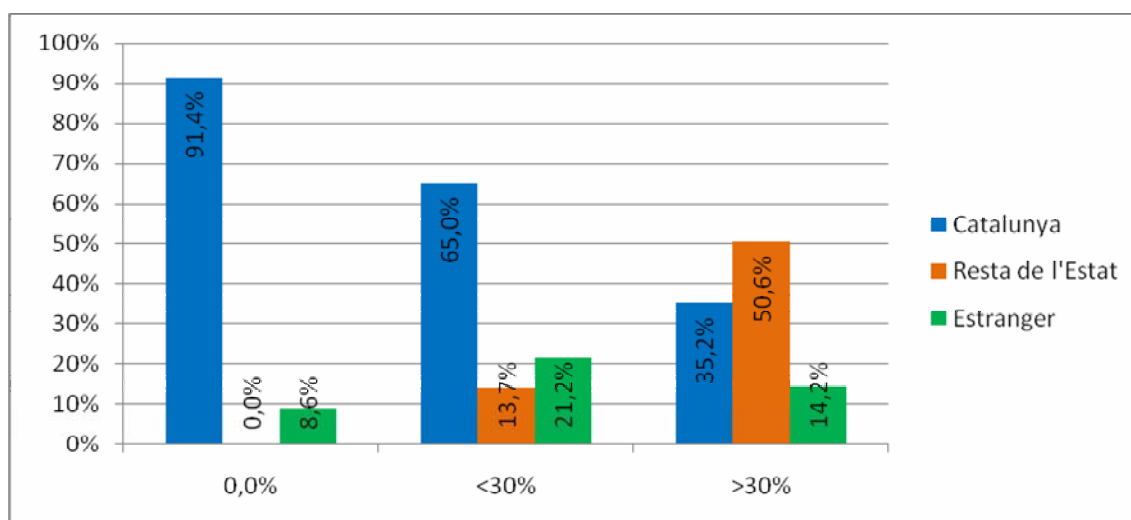
Finalment, s'ha optat per afegir una classificació en funció del grau d'exposició de les empreses al mercat espanyol, classificant les empreses entre aquelles que no hi venen gens (34,2%), aquelles hi venen menys d'un 30% de la seva producció (30,4%) i aquelles que venen a la resta del mercat espanyol el 30% o més de la seva producció (35,3%) (gràfic 4).

Gràfic 4. Distribució de les empreses enquestades per exposició al mercat espanyol

El detall dels mercats en què operen les empreses enquestades en funció de la seva exposició al mercat espanyol és el que es presenta en el gràfic 5.

Gràfic 5.1 Distribució de les vendes per destinació geogràfica de les empreses enquestades segons exposició al mercat espanyol

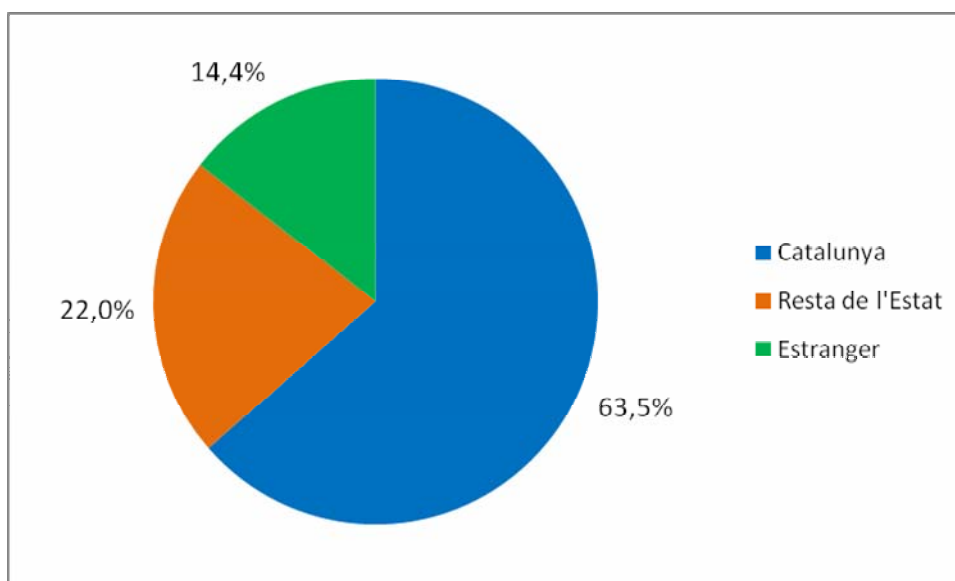
Els resultats de les empreses industrials presenten un marge d'error del 3,3%, els de la construcció del 8,8%, un 3,5% el sector serveis i un 6,9% el sector comercial. Pel que fa a la dimensió d'empresa, el marge d'error és del 3,3% les

microempreses, 3,4% les petites, 6,1% les mitjanes i 13,6% les grans. Finalment, el marge d'error de cada una de les demarcacions agafades provincialment és del 2,5% per Barcelona, 6,5% pels resultats de Girona, les de Lleida presenten un marge del 9,1% i el Tarragona és del 7,0%.

Una dada addicional que proporciona l'enquesta és la distribució de les vendes de les empreses que han respost, per mercats, distingint el català, el de la resta de l'Estat i la resta del món, que anomenarem estranger.

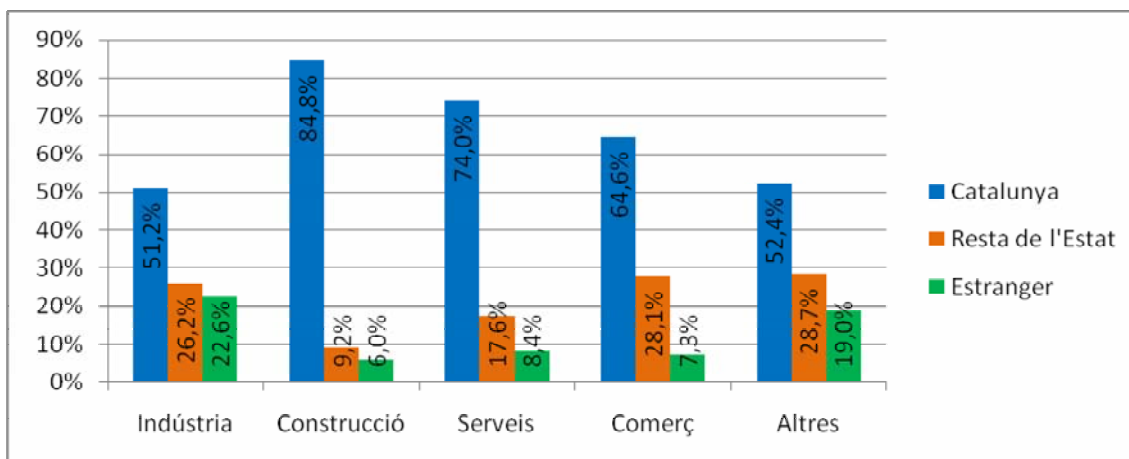
Al gràfic 6 es mostra com es distribueixen geogràficament, de mitjana simple, les vendes d'empreses enquestades. De mitjana, el 63,5% es destina al mercat interior català, el 22% es ven a la resta d'Espanya i el 14,4% a l'estranger. Aquesta distribució sembla prou coherent amb els resultats obtinguts en estudis fets a partir de les taules input-output de 2005, que indiquen que la producció total catalana es destina, en un 66%, al propi mercat interior, un 18% a la resta de l'Estat i un 16% a l'estranger.

Gràfic 6. Distribució de les vendes per destinació geogràfica de les empreses enquestades

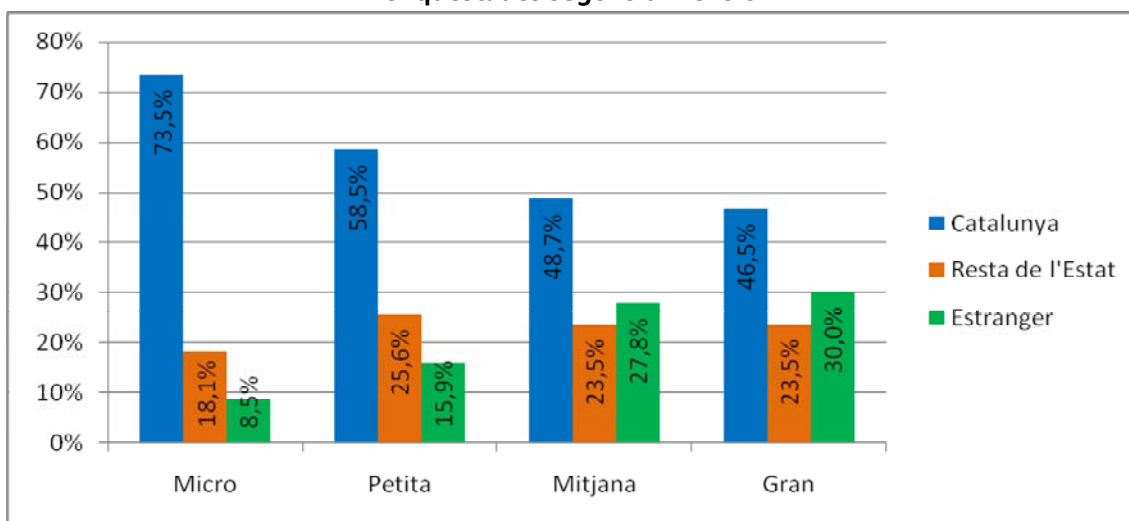
Per sector econòmic, les empreses que venen més a la resta de l'Estat són les del sector comercial i altres, mentre que les que menys, les empreses de la construcció (gràfic 6.a).

Gràfic 6.a. Distribució de les vendes per destinació geogràfica de les empreses enquestades segons sector econòmic

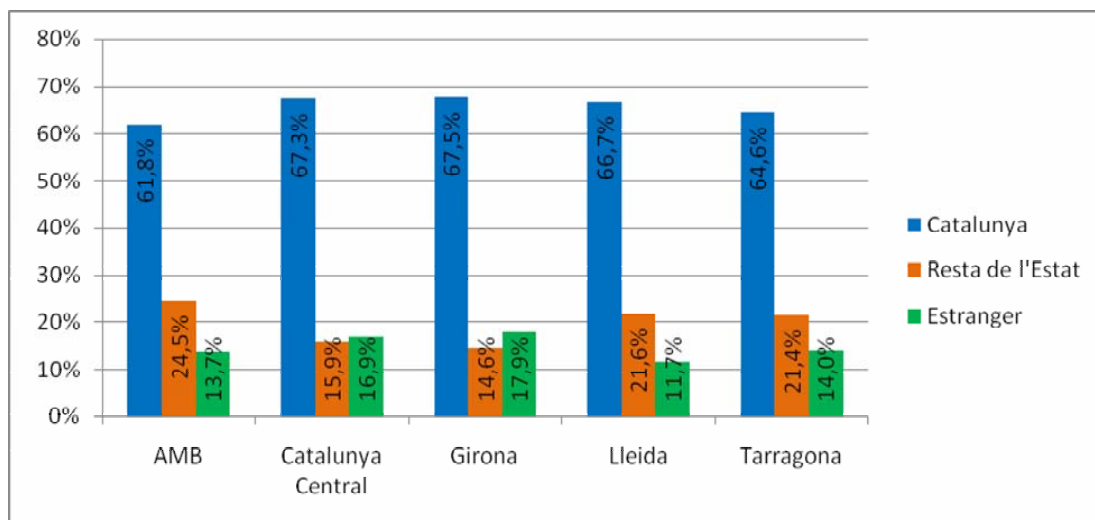
Segons la dimensió, les petites són les que venen més a la resta d'Espanya, mentre que les microempreses són les que hi destinen el menor percentatge de les seves vendes (gràfic 6.b).

Gràfic 6.b. Distribució de les vendes per destinació geogràfica de les empreses enquestades segons dimensió

Pel que fa a les vendes a la resta de l'Estat segons la demarcació geogràfica de les empreses, veiem que les que major volum hi destinen són les de Barcelona, mentre que les que menys ho fan són les de Girona (gràfic 6.c).

Gràfic 6.c. Distribució de les vendes per destinació geogràfica de les empreses enquestades segons demarcació geogràfica

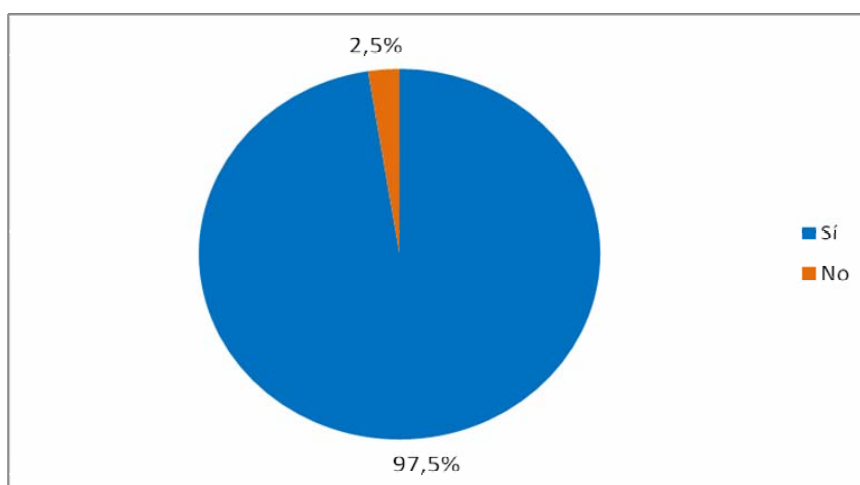

3. Resultats obtinguts

3.1. Com a empresari, creu que Catalunya hauria de disposar d'un finançament més adequat que l'actual?

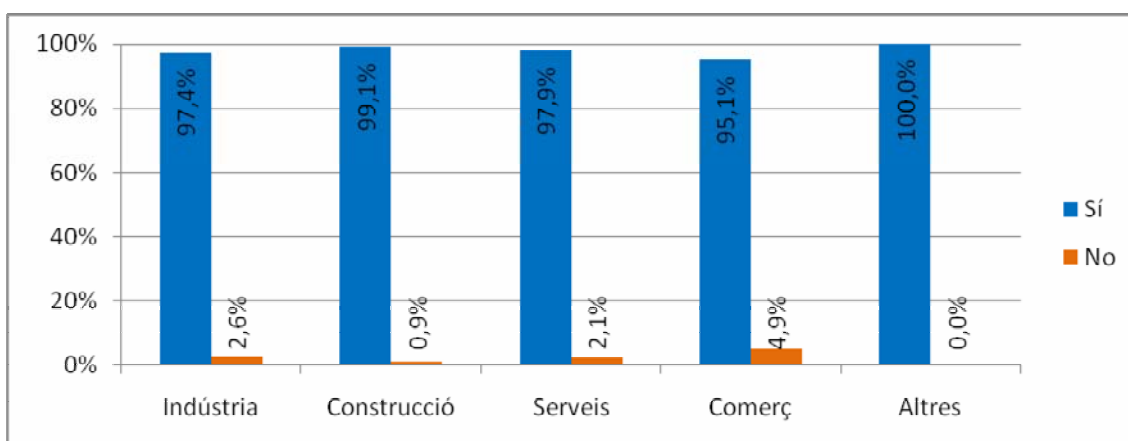
Un 97,5% dels enquestats creuen que Catalunya hauria de tenir un millor finançament que l'actual (gràfic 7).

Gràfic 7. Respostes a la pregunta sobre el finançament. Total d'enquestes

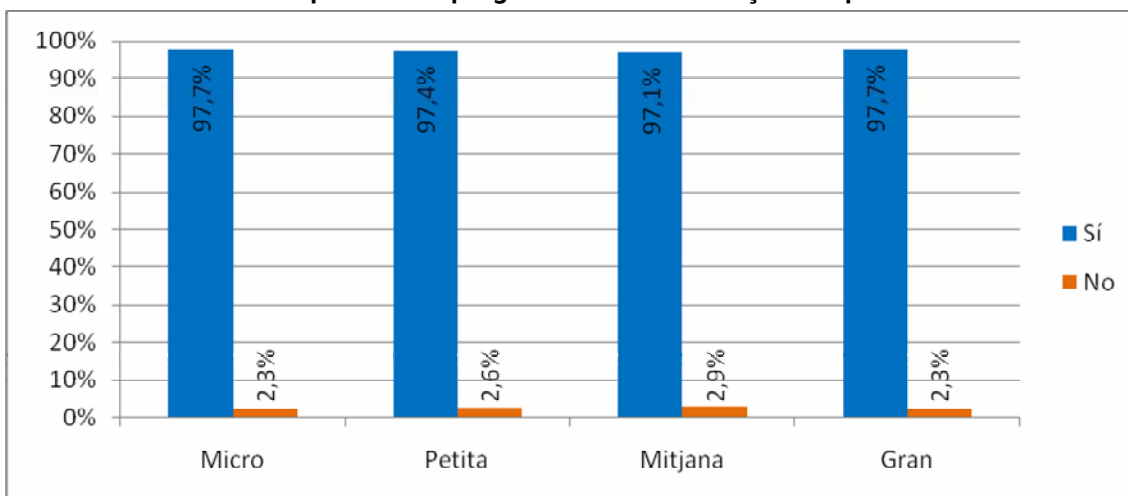
Per sectors, l'“altres” és el que més hi està a favor, seguit de la construcció, mentre que el del comerç és el que hi està menys a favor (gràfic 7.a).

Gràfic 7.a. Respostes a la pregunta sobre el finançament per sectors econòmics

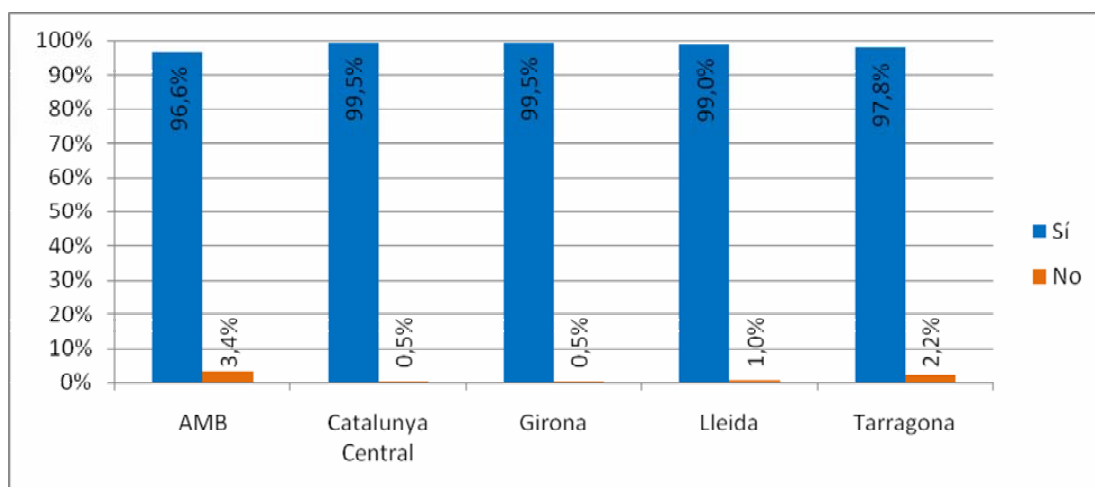
Per dimensió d'empresa, la micro i la gran empresa són les que creuen en major grau que cal un finançament més adequat, mentre que la mitjana empresa és la que ho creu menys (gràfic 7.b).

Gràfic 7.b. Respostes a la pregunta sobre el finançament per dimensió

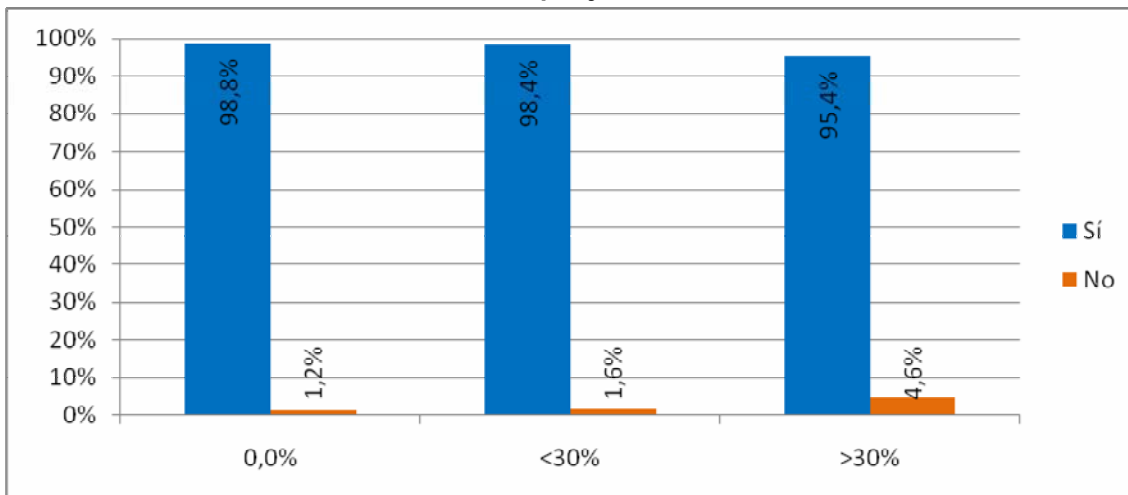
Per demarcacions (gràfic 7.c), les empreses de Girona són les més favorables a la millora, mentre que les de l'AMB ho creuen en menor mesura.

Gràfic 7.c. Respostes a la pregunta sobre el finançament per demarcació

Segons l'exposició al mercat espanyol (gràfic 7.d), les empreses que més creuen que cal un finançament més adequat augmenten a mesura que disminueix la seva exposició a la resta d'Espanya.

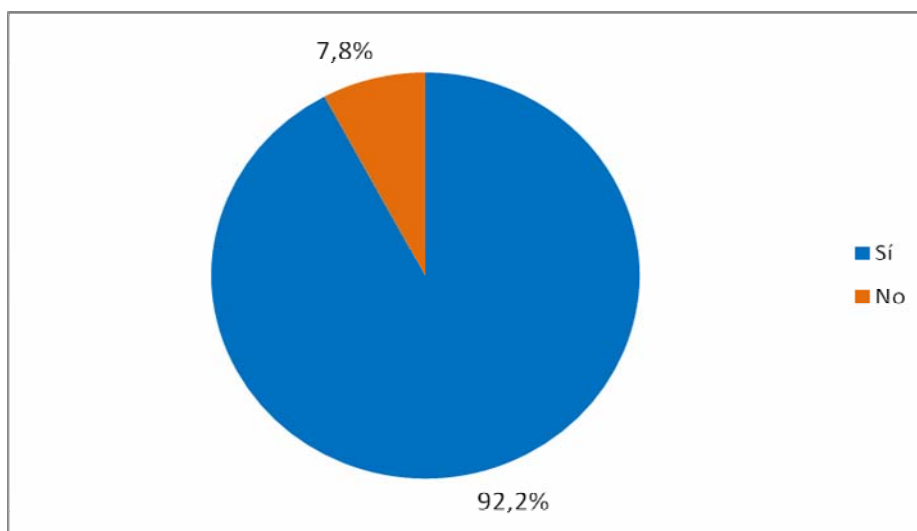
Gràfic 7.d. Respostes a la pregunta sobre el finançament per grau d'exposició al mercat espanyol

3.2. Creu que Catalunya hauria de recaptar els seus propis impostos?

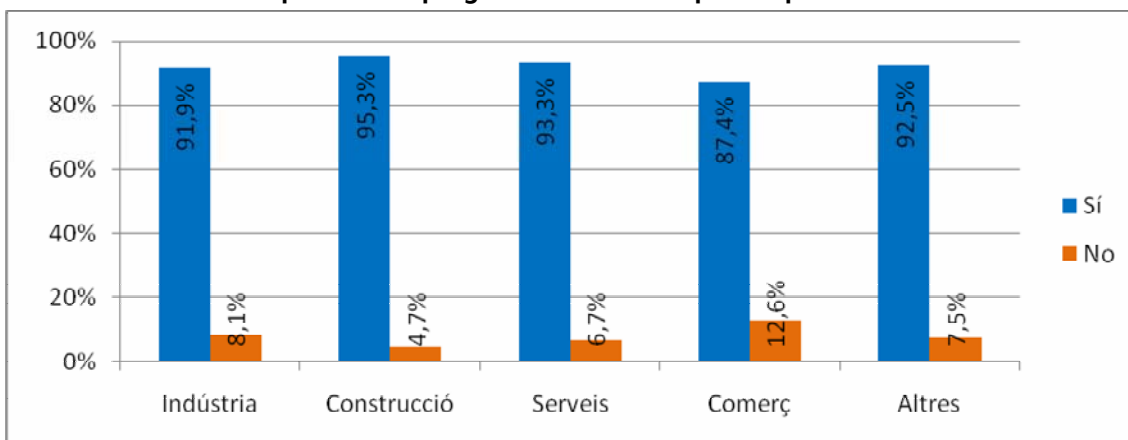
El 92,2% dels enquestats considera que Catalunya hauria de recaptar els seus propis impostos (gràfic 8).

Gràfic 8. Respostes a la pregunta sobre la recaptació dels impostos

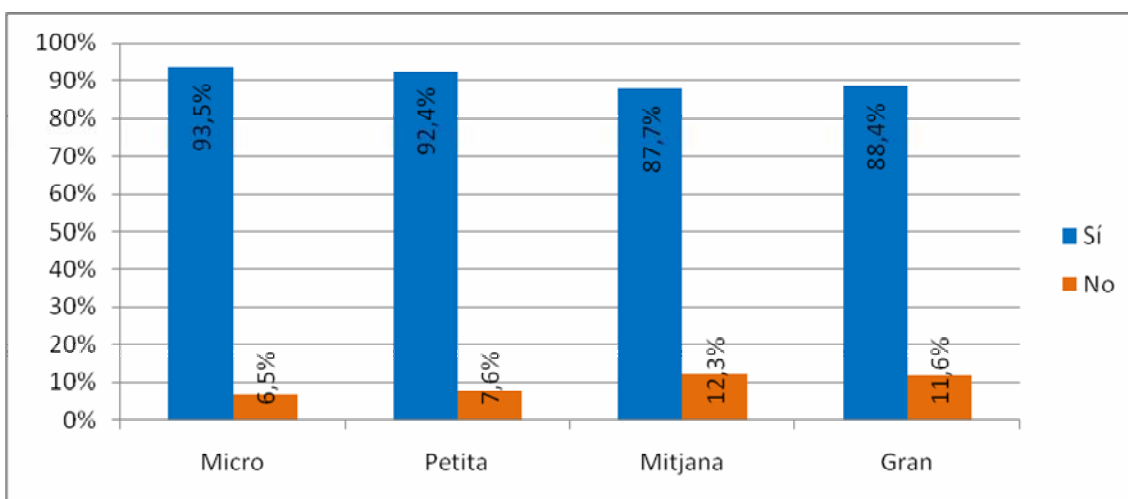
Per sector econòmic, les més favorables són les empreses de construcció, mentre que les que menys, les comercials (gràfic 8.a).

Gràfic 8.a. Respostes a la pregunta sobre els impostos per sector econòmic

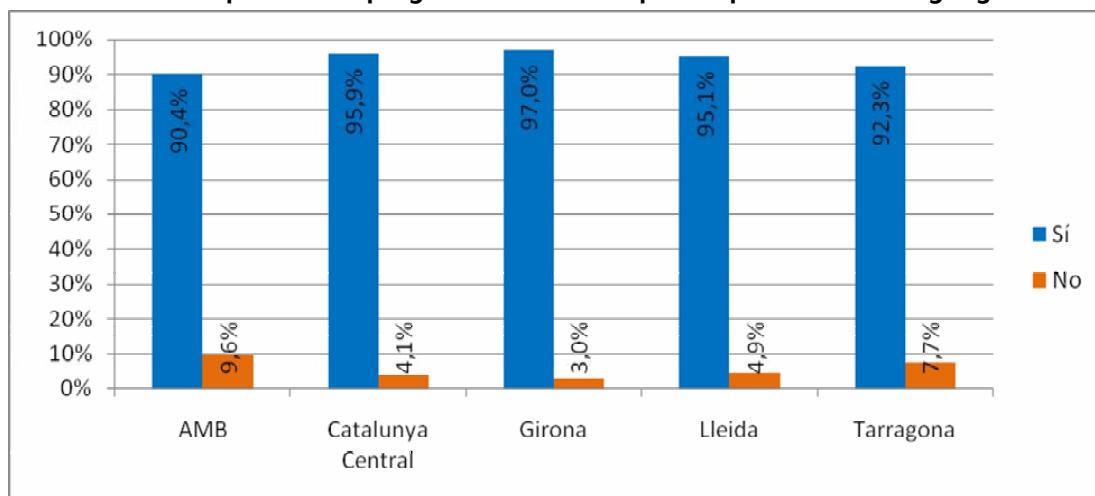
Per nombre de treballadors (gràfic 8.b), les empreses més favorables al fet que Catalunya recapti els seus impostos són les micro, mentre que les mitjanes són les menys favorables.

Gràfic 8.b. Respostes a la pregunta sobre els impostos per dimensió d'empresa

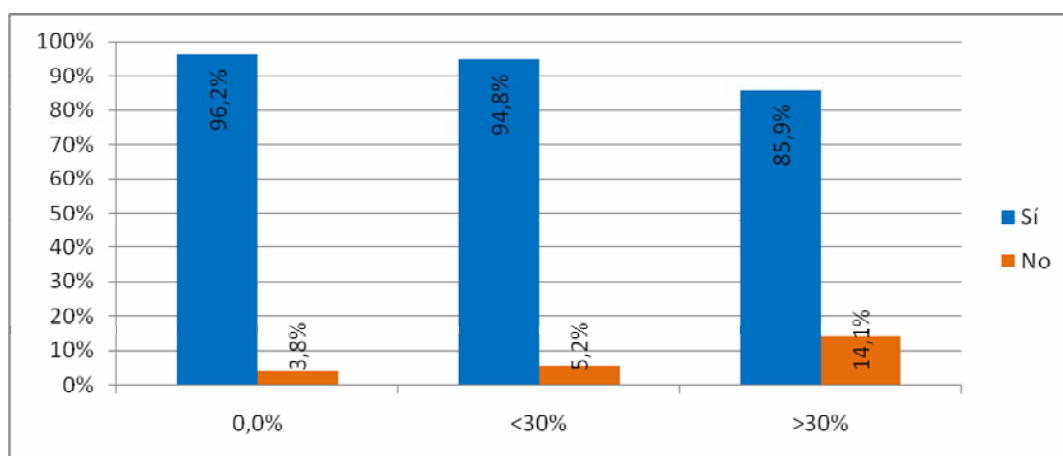
Les empreses de la demarcació de Girona són les que creuen en major proporció que Catalunya hauria de recaptar els seus propis impostos, mentre que les de l'AMB, les que menys (gràfic 8.c).

Gràfic 8.c. Respostes a la pregunta sobre els impostos per demarcació geogràfica

Segons el grau d'exposició al mercat espanyol de les empreses, tornem a observar una relació inversa entre l'exposició i la defensa de l'opció que Catalunya hauria de recaptar els seus propis impostos (gràfic 8.d).

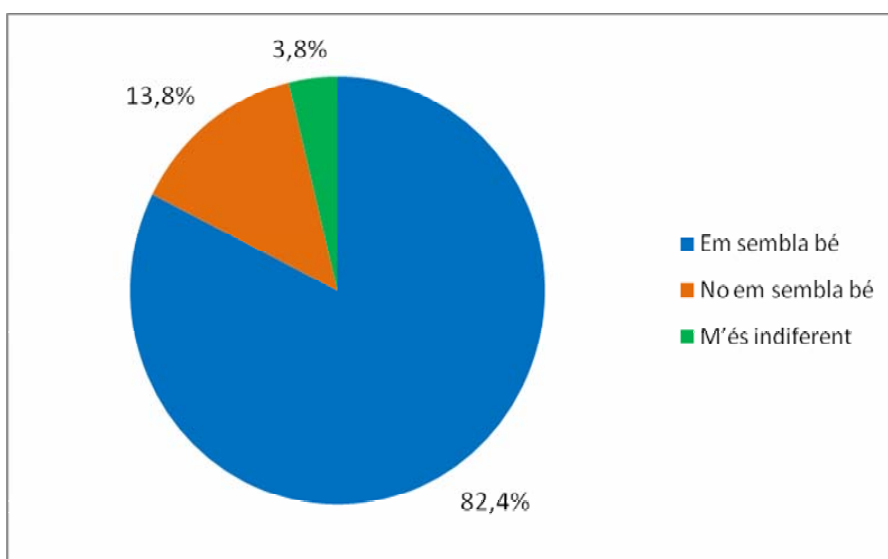
Gràfic 8.d. Respostes a la pregunta sobre els impostos per grau d'exposició al mercat espanyol

3.3. Com valora l'aprovació per part del Parlament, el dia 27 de setembre de 2012, de promoure una consulta sobre l'autodeterminació de Catalunya?

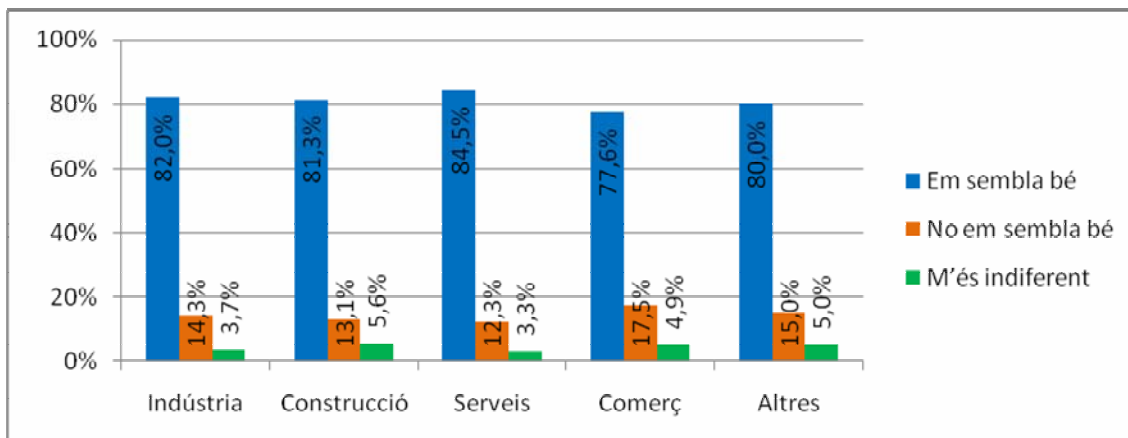
A la pregunta sobre què pensen els empresaris de PIMEC sobre la promoció d'una consulta sobre l'autodeterminació de Catalunya, el 82,4% s'hi mostra a favor i un 13,8% en contra (gràfic 9).

Gràfic9. Opinió sobre promoure una consulta

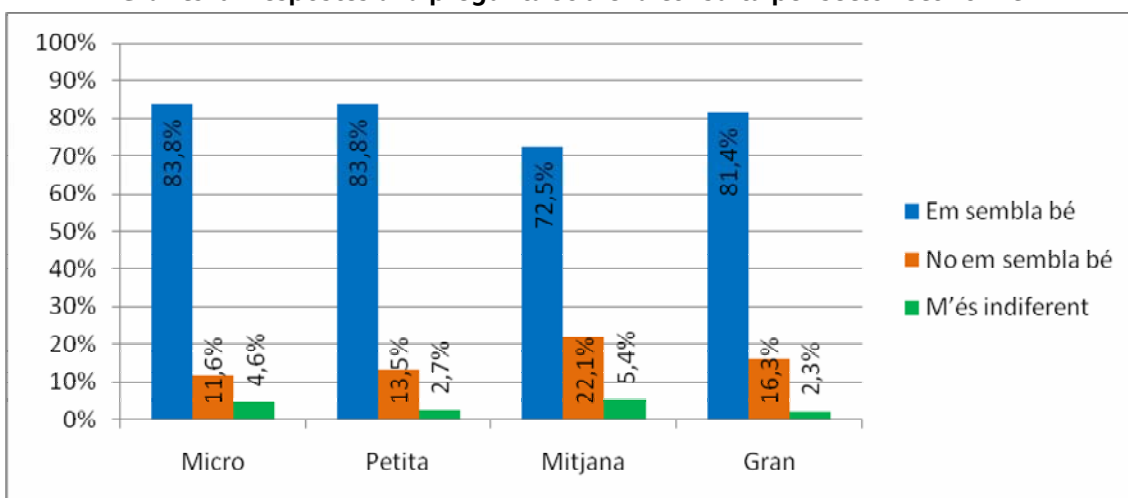
Per sectors d'activitat, els més partidaris de promoure una consulta són els del sector serveis, mentre que els més reticents són els comerciants (gràfic 9.b).

Gràfic9.a. Respostes a la pregunta sobre la consulta per sector econòmic

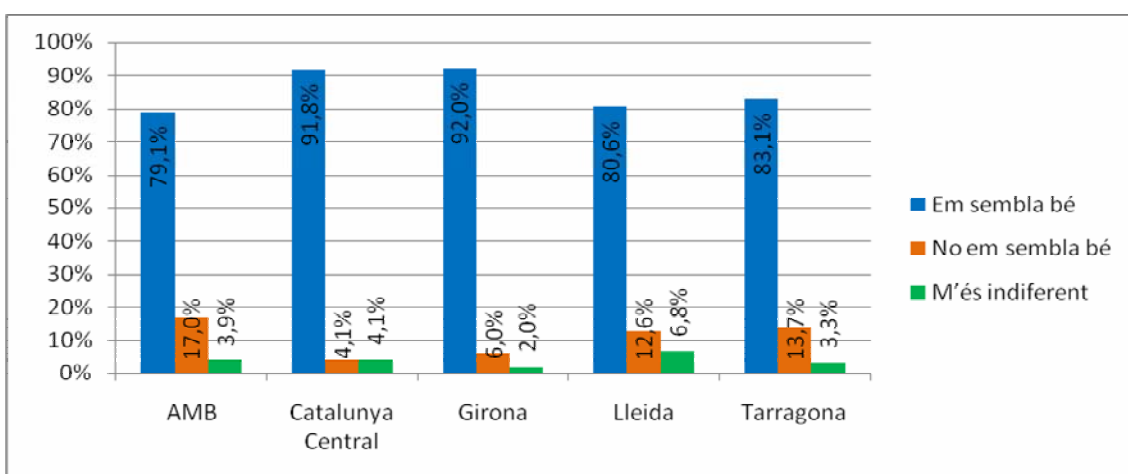
Per dimensió d'empresa (gràfic 9.b), tenim que les micro i petites empreses són les més favorables a la consulta, mentre que les mitjanes, les que ho són menys.

Gràfic9.b. Respostes a la pregunta sobre la consulta per sector econòmic

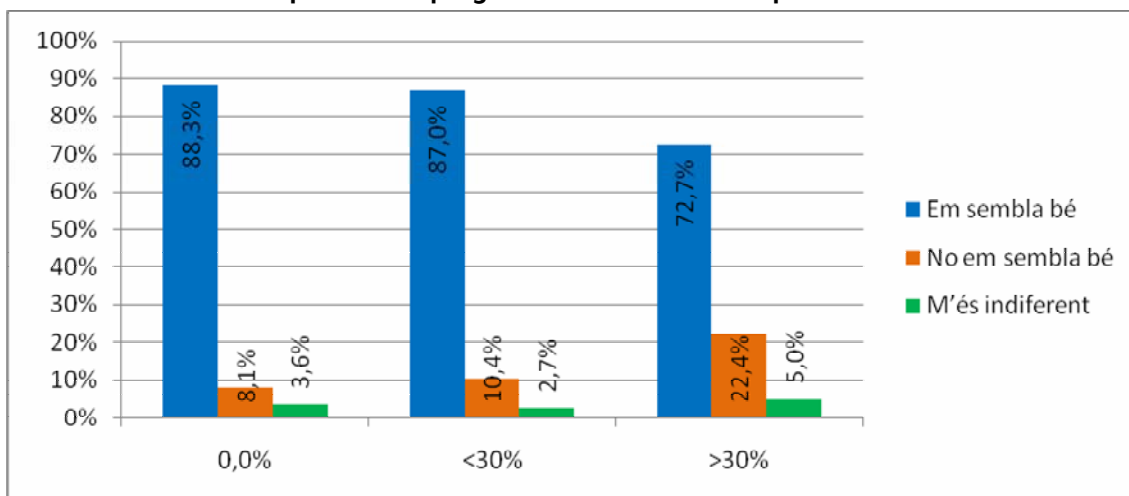
Geogràficament, les empreses gironines són les més favorables a la consulta, les de l'AMB les que menys, mentre que a Lleida hi ha una indiferència més alta que a la resta de demarcacions (gràfic 9.c).

Gràfic9.c. Respostes a la pregunta sobre la consulta per sector econòmic

Segons el grau d'exposició al mercat espanyol, les que no venen a la resta d'Espanya són les més partidàries de promoure una consulta, mentre que les que venen més del 30% són les més reticents (gràfic 9.d).

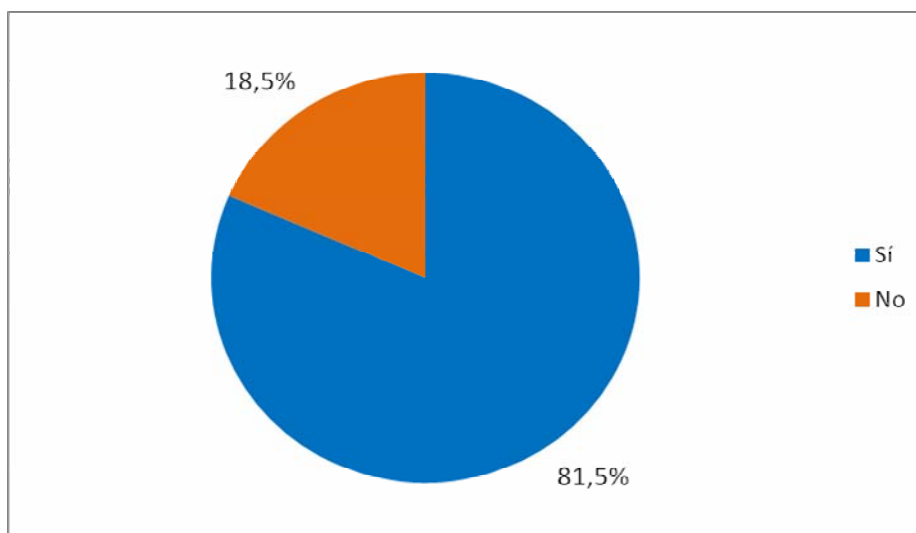
Gràfic9.d. Respostes a la pregunta sobre la consulta per sector econòmic

3.4. Creu que un Estat propi català seria econòmicament viable?

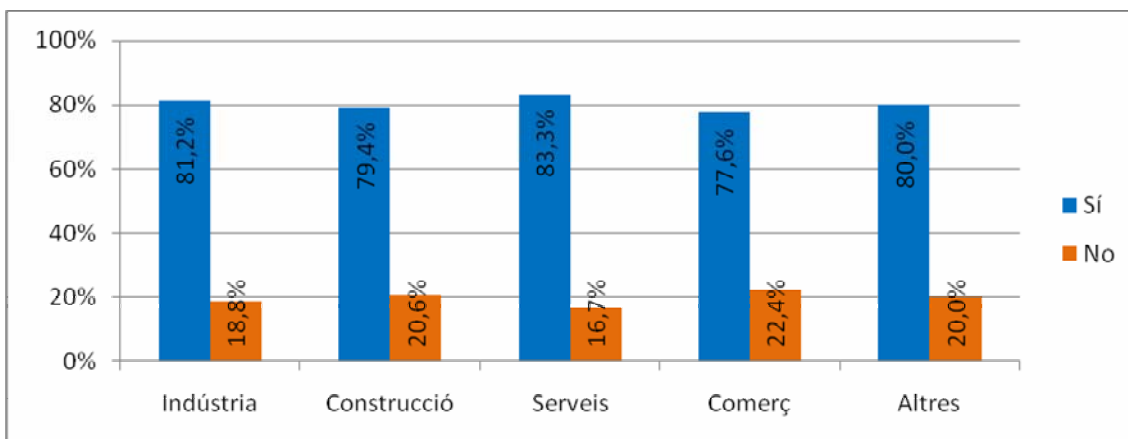
A la pregunta sobre la viabilitat d'una Catalunya independent, el 81,5% dels enquestats creu que un Estat propi català seria econòmicament viable (gràfic 10).

Gràfic10. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica. Total d'enquestes

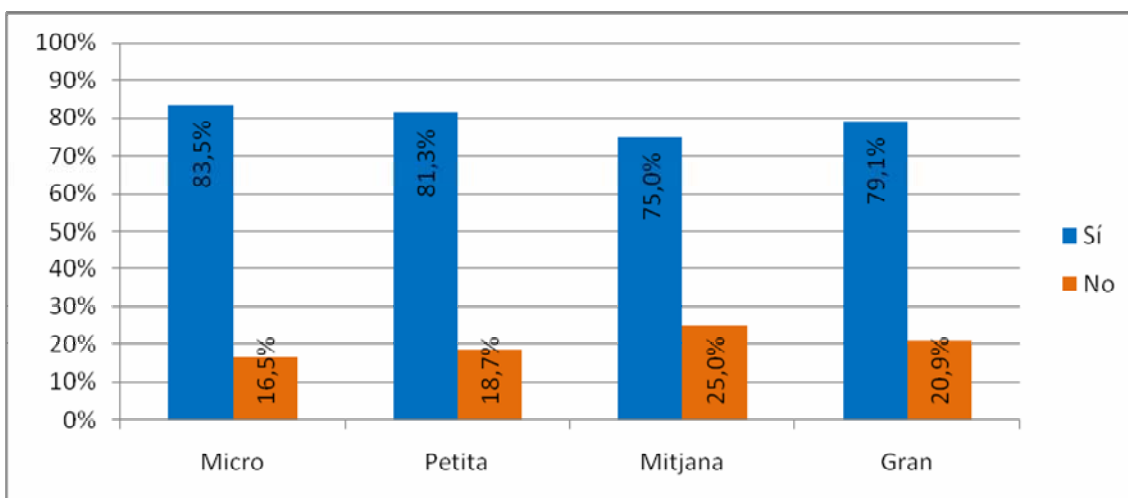
En general les diferències són petites en segmentar les respostes. Per sectors econòmics, els més optimistes són les empreses de serveis, mentre que els més escèptics són els comerciants (gràfic 10.a).

Gràfic10.a. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica per sector econòmic

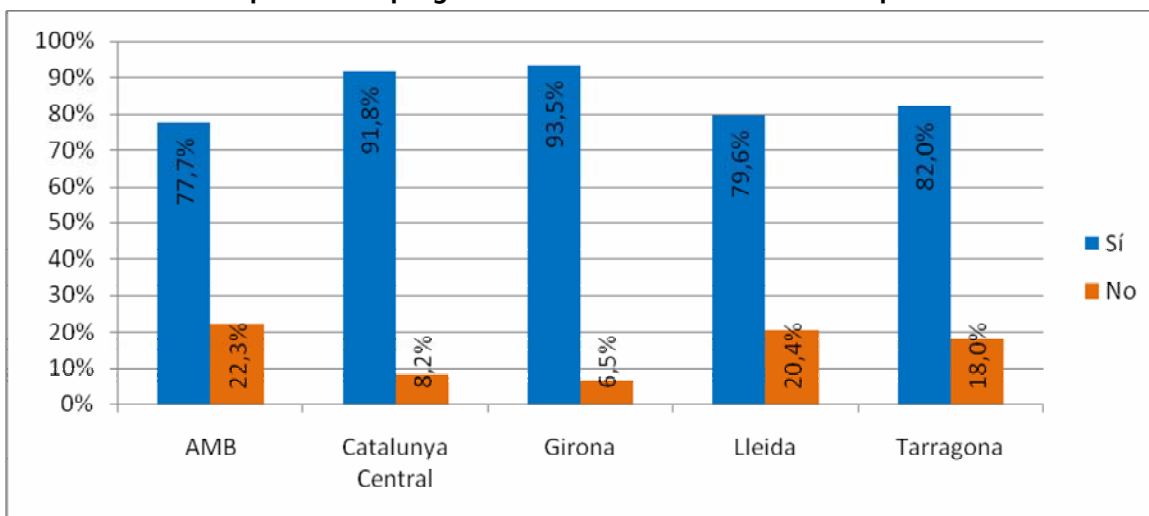
En classificar les empreses per dimensió (gràfic 10.b), observem que les microempreses són les que ho veuen viable en major grau i les mitjanes empreses les que l'hi veuen menys.

Gràfic10.b. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica per dimensió d'empresa

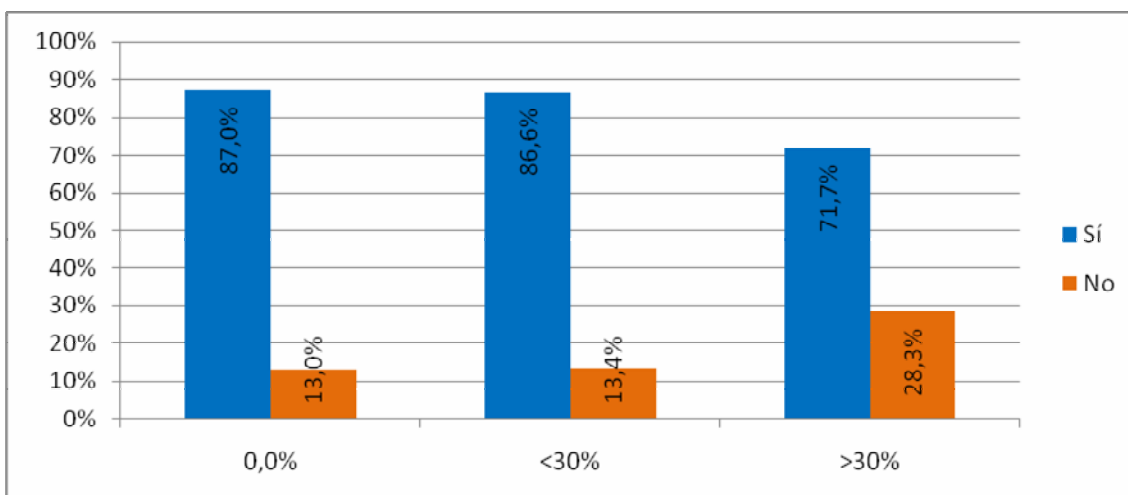
Per demarcació geogràfica, les empreses de Girona són les més optimistes, mentre que les de l'AMB són les que menys viable ho veuen (gràfic 10.c).

Gràfic10.c. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica per demarcació

Pel que fa al grau d'exposició, les que no venen a la resta de l'Estat consideren que una Catalunya independent seria viable en major grau, i aquest convenciment disminueix a mesura que augmenta la seva exposició al mercat espanyol (gràfic 10.d).

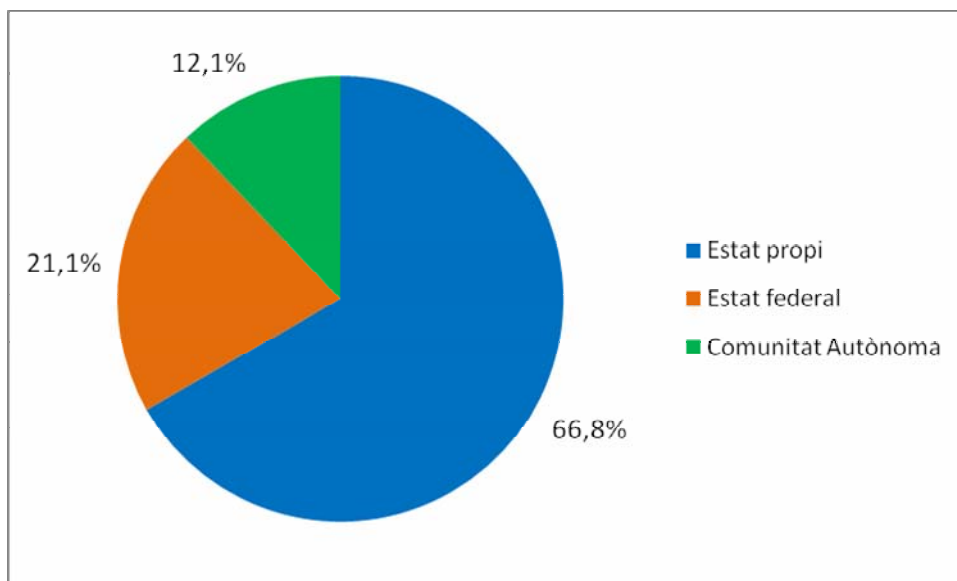
Gràfic10.d. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica per grau d'exposició al mercat espanyol

3.5. Quina és la forma política que veu més adequada per a Catalunya en el futur?

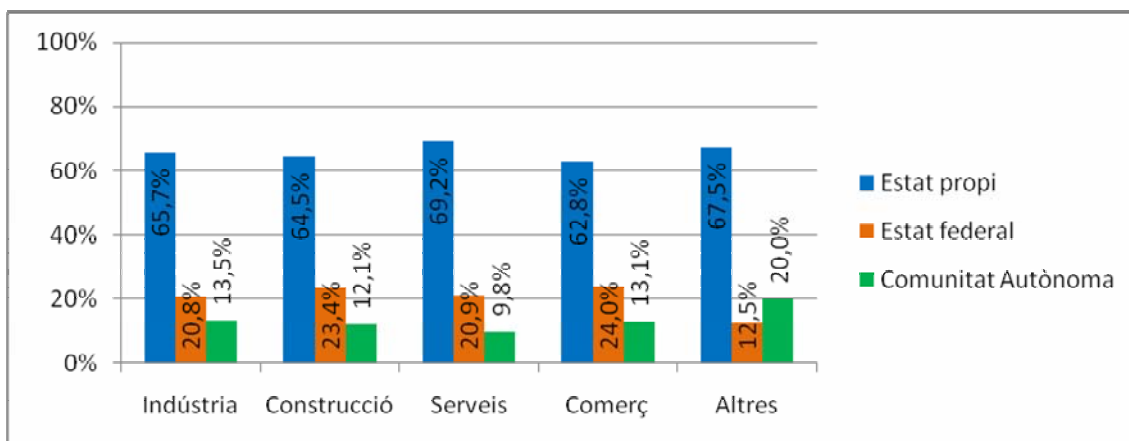
Els empresaris que han respost l'enquesta consideren que la forma política més adequada per a Catalunya en el futur és l'Estat propi en un 66,8%, l'Estat federal (21,1%) i la Comunitat autònoma en un 12,1% (gràfic 11).

Gràfic11. Respostes a la pregunta sobre la viabilitat econòmica. Total d'enquestes

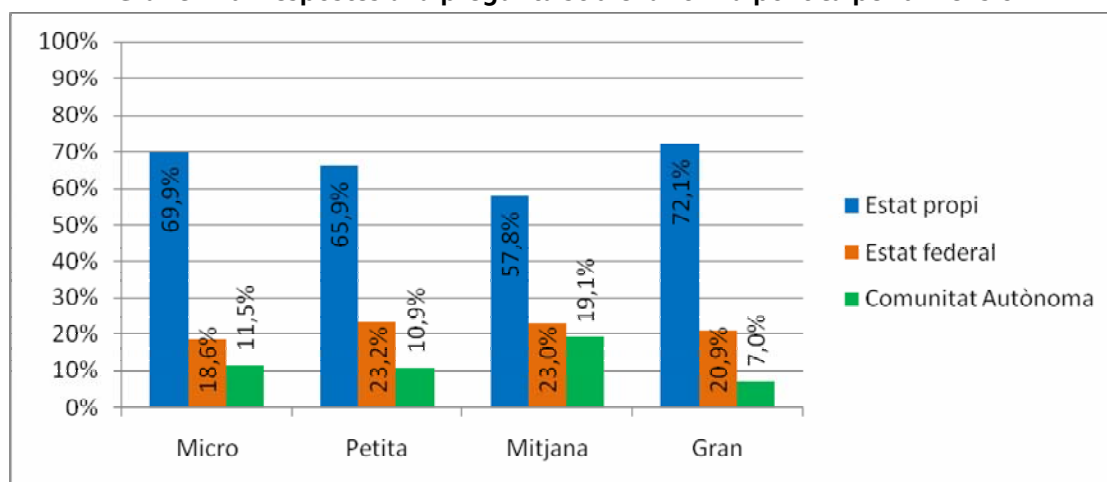
Les respostes en favor de l'Estat propi per sectors d'activitat tenen les empreses de serveis com a més favorables, mentre que el comerç és el sector que menys aposta per aquesta forma política (gràfic 11.a).

Gràfic11.a. Respostes a la pregunta sobre la forma política per sector econòmic

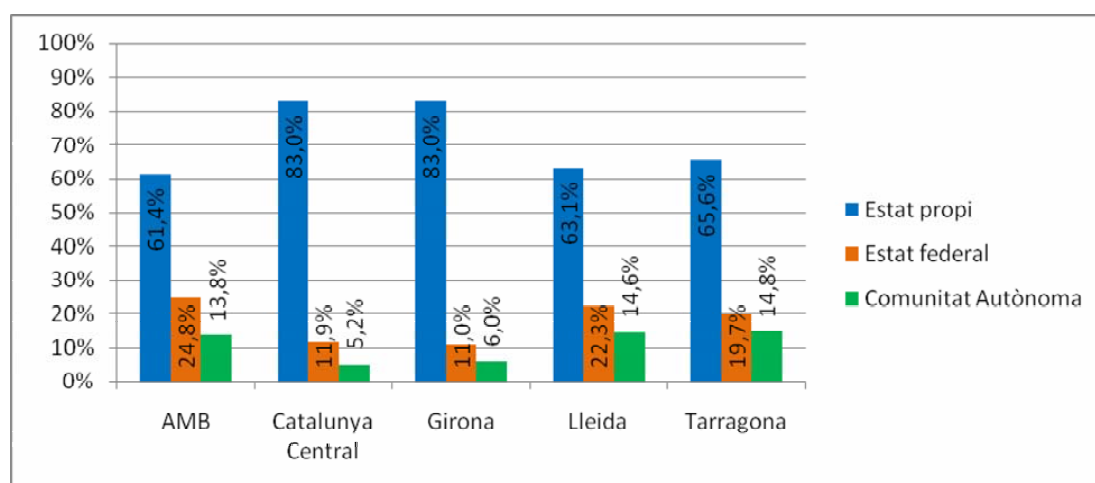
Per dimensió d'empresa, les grans són les més partidàries d'aquesta forma, mentre que les mitjanes empreses, les que ho són menys (gràfic 11.b). L'opinió expressada per les grans empreses que, trencant la tendència anterior, es mostren més partidàries de l'Estat propi, s'explica molt probablement pel baix nombre d'empreses en aquest segment de dimensió i l'alt marge d'error implícit.

Gràfic11.b. Respostes a la pregunta sobre la forma política per dimensió

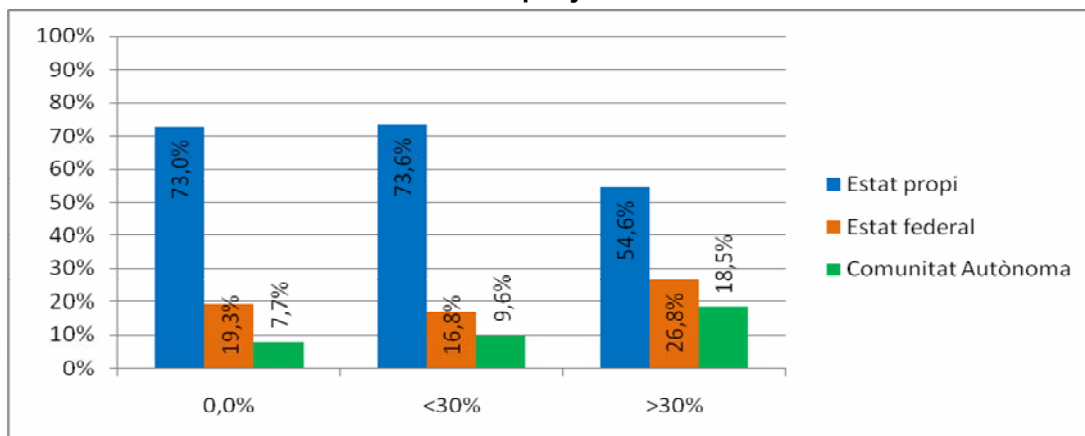
Per demarcació (gràfic 11.c), les empreses més favorables a l'Estat propi són les de Girona, mentre que les que menys són les de l'AMB.

Gràfic11.c. Respostes a la pregunta sobre la forma política per demarcació

Finalment, segons el seu nivell de vendes a la resta de l'Estat, les empreses més favorables a un Estat propi són les que no venen a la resta d'Espanya o hi venen menys del 30%; en canvi les que menys suport donen a una Catalunya independent són les que hi venen més del 30% (gràfic 11.d).

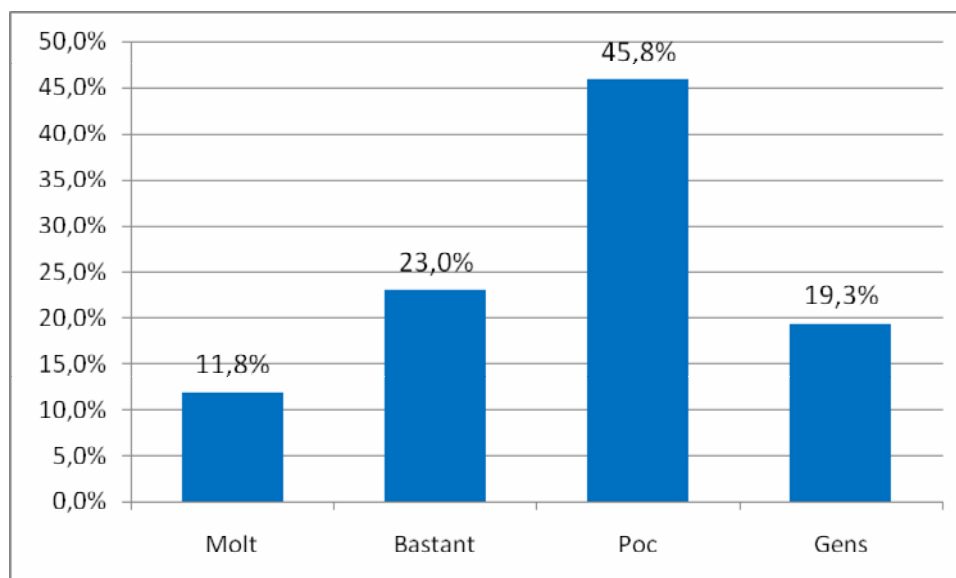
Gràfic11.d. Respostes a la pregunta sobre la forma política per grau d'exposició al mercat espanyol

3.6. Creu que el debat polític actual pot tenir incidència en la seva activitat comercial amb la resta de l'Estat?

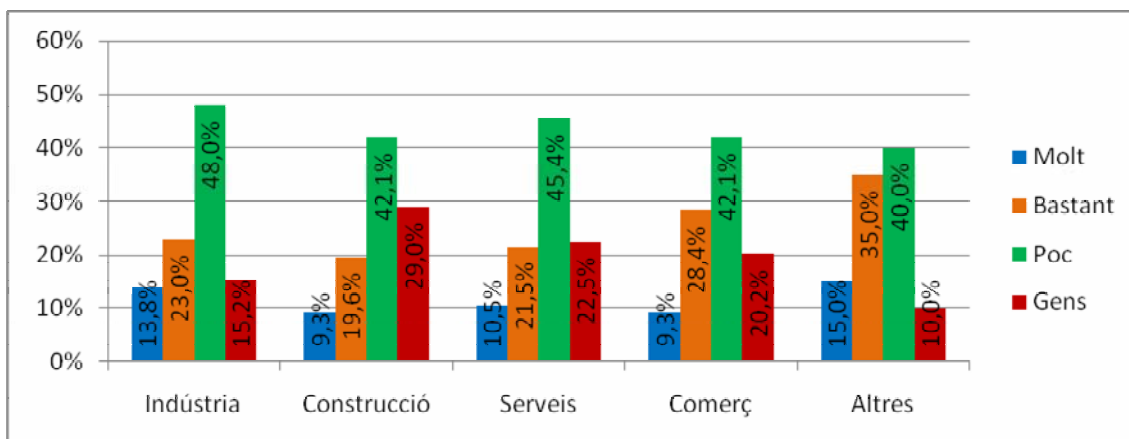
Un 65,1% de les empreses que han respost consideren que l'actual debat polític tindrà poca o cap incidència sobre la seva activitat comercial amb la resta de l'Estat. Concretament el 45,8% creu que en tindrà poca i el 19,3% que no en tindrà gens. Per contra, l'11,8% creu que el debat polític actual pot tenir molta incidència i el 23,0% creu que l'afectarà bastant (gràfic 12).

Gràfic 12. Respostes a la pregunta sobre la incidència del debat polític. Total d'enquestes

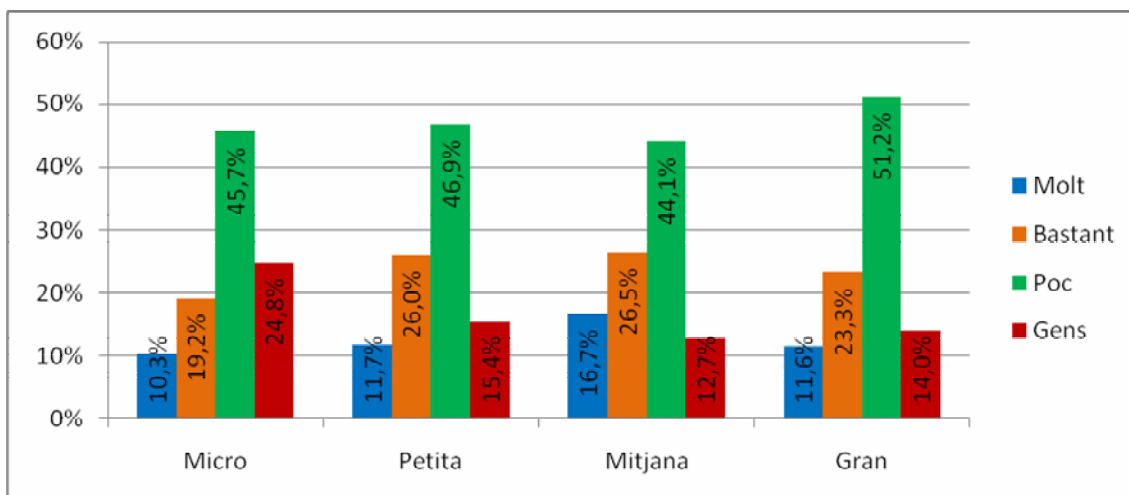
Per sectors econòmics (gràfic 12.a), les empreses que creuen que el debat polític pot tenir més incidència en la seva activitat comercial són les del grup "altres", que en un 71,1% consideren que els afectarà molt o bastant. Els sectors amb menor incidència esperada són la indústria i la construcció.

Gràfic 12.a. Respostes a la pregunta sobre la incidència del debat polític per sector econòmic

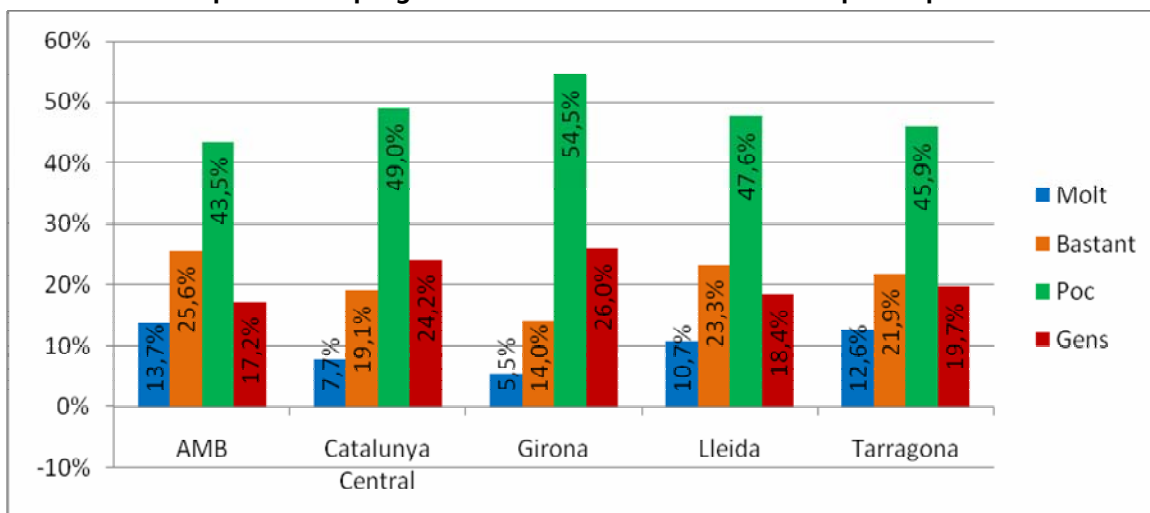
Segons la dimensió d'empresa (gràfic 12.b), tenim que les empreses que creuen que la incidència pot ser més gran són les mitjanes, mentre que les que creuen que en tindrà menys són les grans (són les que tenen més "poc") i les micro (les que tenen més "gens"). En aquest punt cal insistir en la baixa representativitat de la mostra de grans empreses, probablement afegit al fet que deuen ser també les més exportadores i les que tenen un menor nivell d'exposició al mercat de la resta de l'Estat.

Gràfic 12.b. Respostes a la pregunta sobre la incidència del debat polític per dimensió

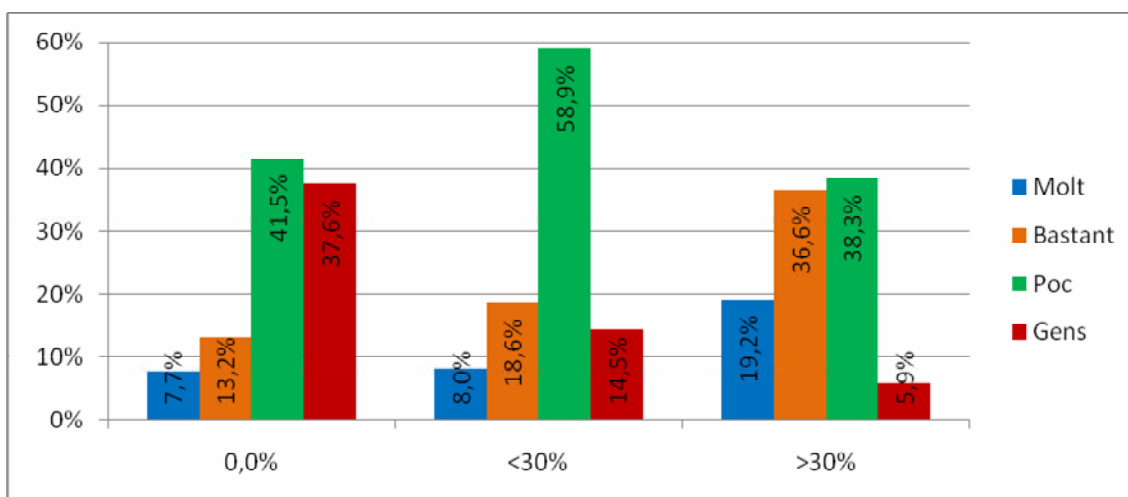
Per demarcació (gràfic 12.c), a l'AMB i a Tarragona és on es creu que pot tenir major incidència, mentre que a Girona és on se'n preveu menys.

Gràfic 12.c. Respostes a la pregunta sobre la incidència del debat polític per demarcació

Per exposició al mercat de la resta de l'Estat, les empreses que hi venen més del 30% són les que més incidència creuen que pot tenir, mentre que les que hi venen menys del 30% són les que més creuen que els afectarà poc. Les que no venen a la resta d'Espanya són les que en major grau consideren que no els afectarà gens (gràfic 12.d).

Gràfic 12.d. Respostes a la pregunta sobre la incidència del debat polític per grau d'exposició al mercat espanyol

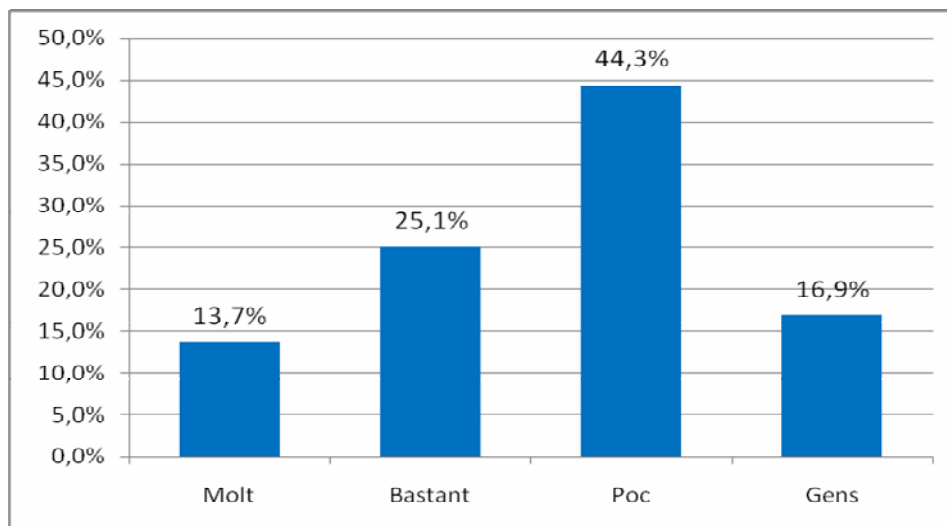

3.7. El preocupa, com a empresari, que en el futur hi pugui haver un boicot als productes catalans per part del mercat de la resta de l'Estat?

Entre les empreses que han respost l'enquesta, davant la possibilitat d'un boicot als productes catalans per part de la resta de l'Estat, el 13,7% estan molt

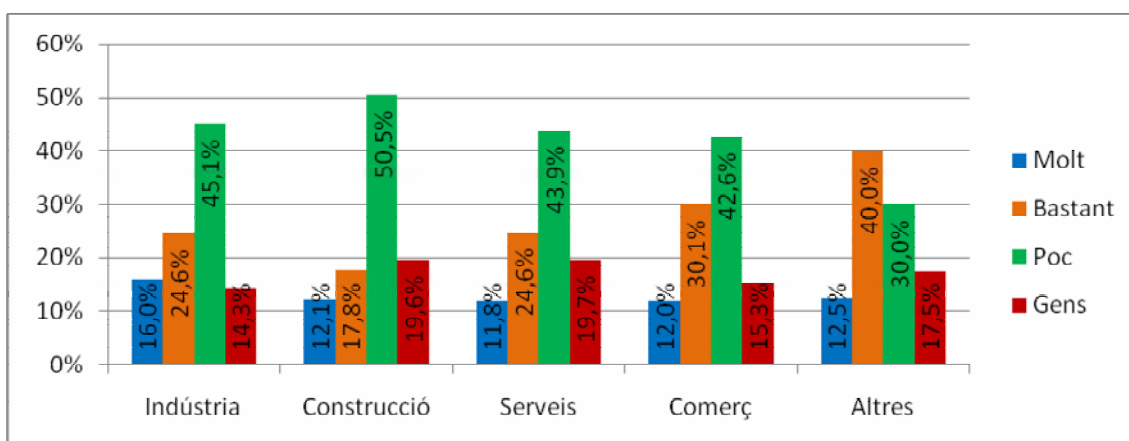
preocupades, el 25,1% bastant preocupades, i un 44% i un 16,9% poc i gens preocupades, respectivament (gràfic 13).

Gràfic 13. Respostes a la pregunta sobre la preocupació per un boicot. Total d'enquestes

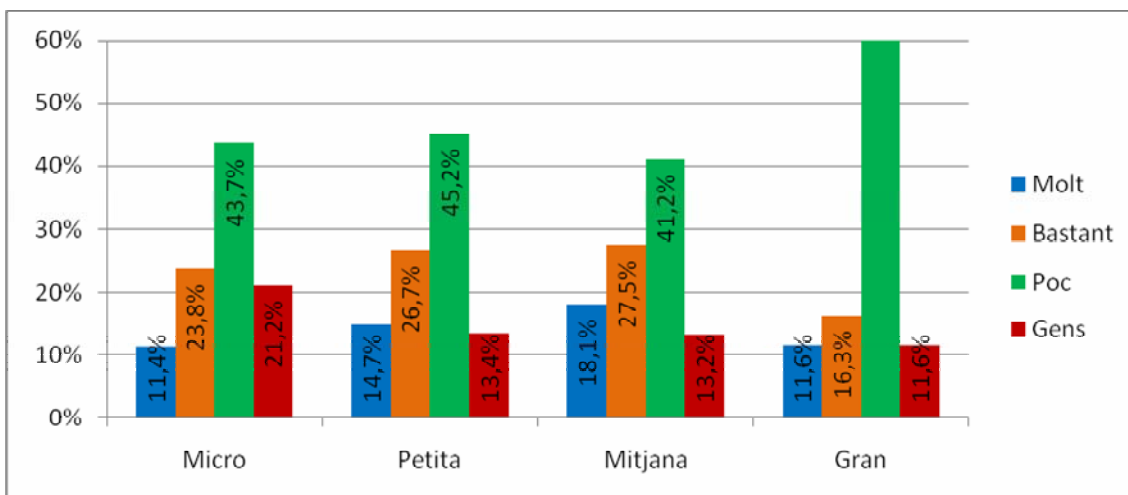
Amb més detall observem que, sectorialment (gràfic 13.a) les empreses més preocupades són les industrials (són les que tenen més respostes "molt") i les del sector "altres" (ídem per a "bastant"), mentre que les de construcció són les que ho estan menys.

Gràfic 13.a. Respostes a la pregunta sobre la preocupació per un boicot per sector econòmic

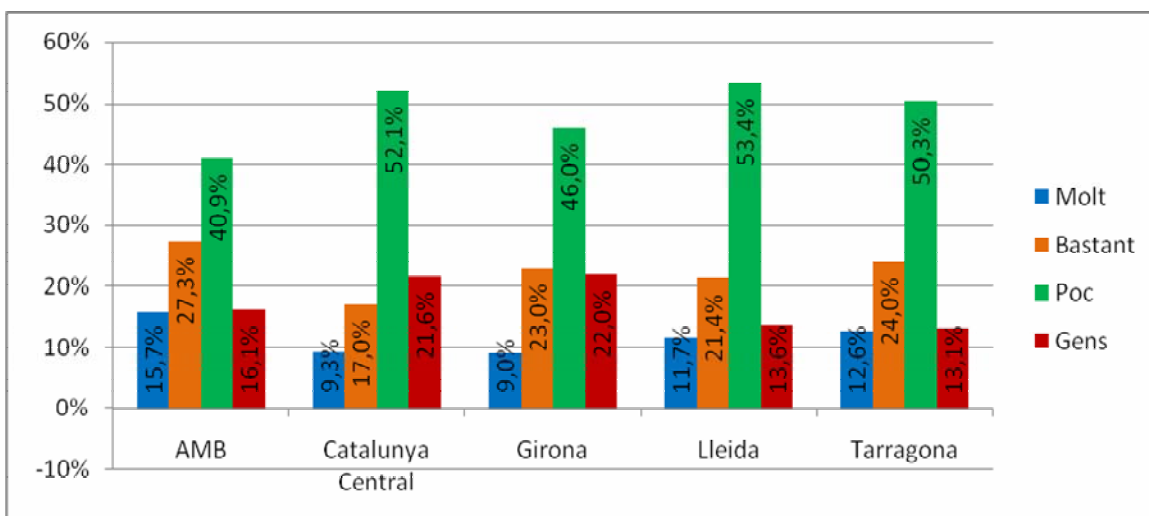
Per nombre d'ocupats, entre les pimes el grau de preocupació ("molt" o "bastant" preocupades) augmenta lleugerament a mesura que augmenta la dimensió de l'empresa (gràfic 13.b).

Gràfic 13.b. Respostes a la pregunta sobre la preocupació per un boicot per dimensió

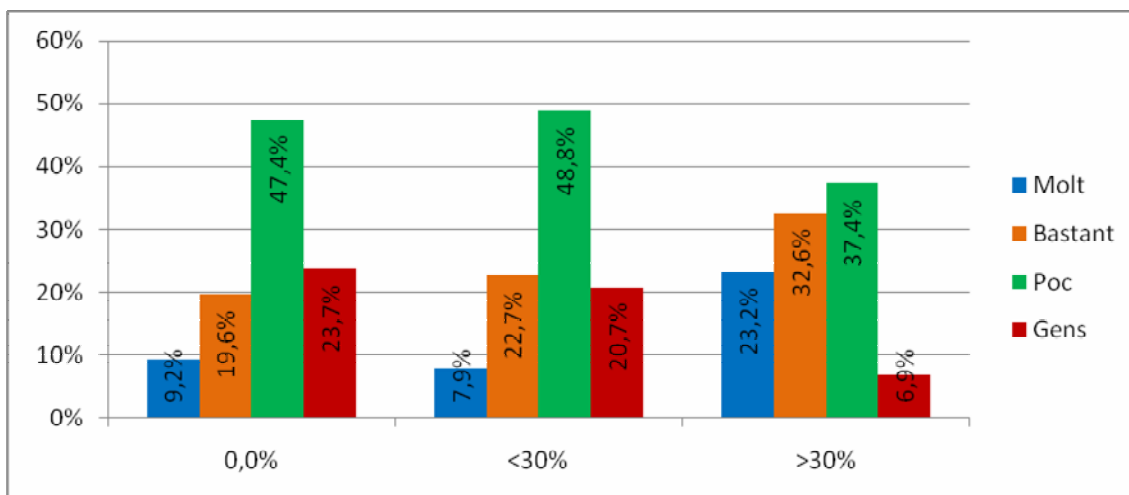
Per demarcació (gràfic 13.c), observem que les que estan més preocupades són les de l'AMB, mentre que les de Girona són les que ho estan menys.

Gràfic 13.c. Respostes a la pregunta sobre la preocupació per un boicot per demarcació

Per grau d'exposició, les empreses que venen més del 30% a la resta de l'Estat són les que pateixen més per un possible boicot, les que hi venen menys d'un 30% són les que en major grau estan poc preocupades, i les que no venen a Espanya són les que més han contestat que no pateixen gens (gràfic 13.d).

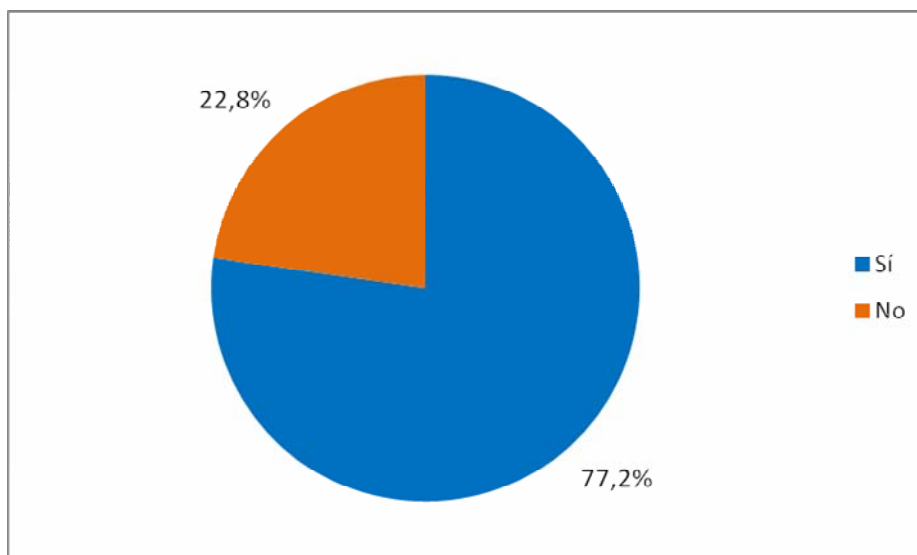
Gràfic 13.d. Respostes a la pregunta sobre la preocupació per un boicot per grau d'exposició al mercat espanyol

3.8. Creu que el dèficit d'infraestructures que pateix Catalunya reiteradament perjudica l'activitat de la seva empresa?

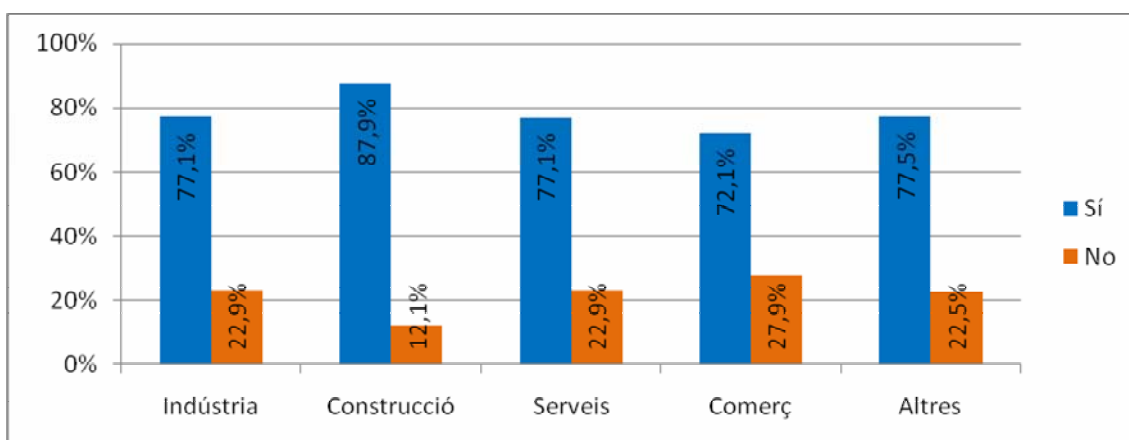
El 77,2% dels enquestats creu que el dèficit d'infraestructures que pateix Catalunya perjudica la seva activitat (gràfic 14).

Gràfic 14. Respostes a la pregunta sobre infraestructures. Total d'enquestes

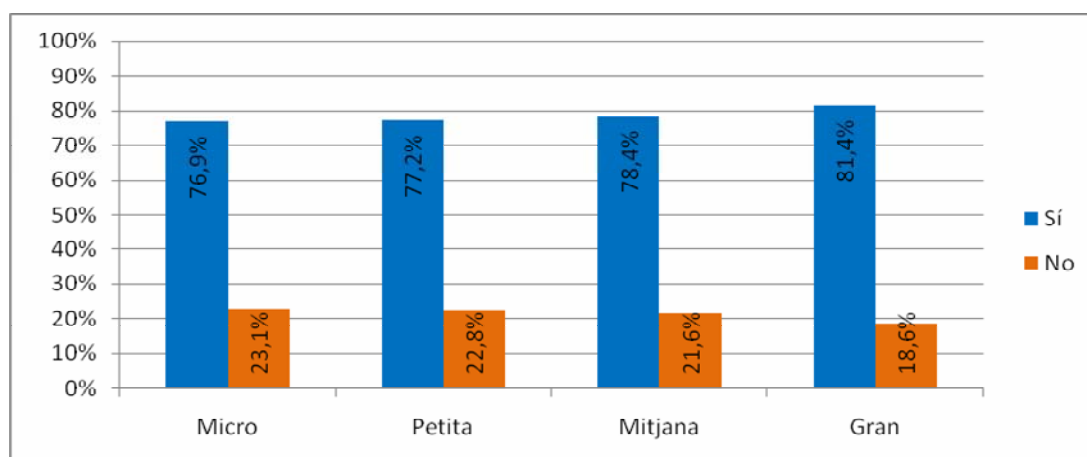
Per sectors econòmics, les empreses de la construcció són les que més creuen que el dèficit d'infraestructures perjudica l'activitat de la seva empresa, mentre que les del sector comerç, les que menys ho creuen (gràfic 14.a).

Gràfic 14.a. Respostes a la pregunta sobre infraestructures per sectors econòmics

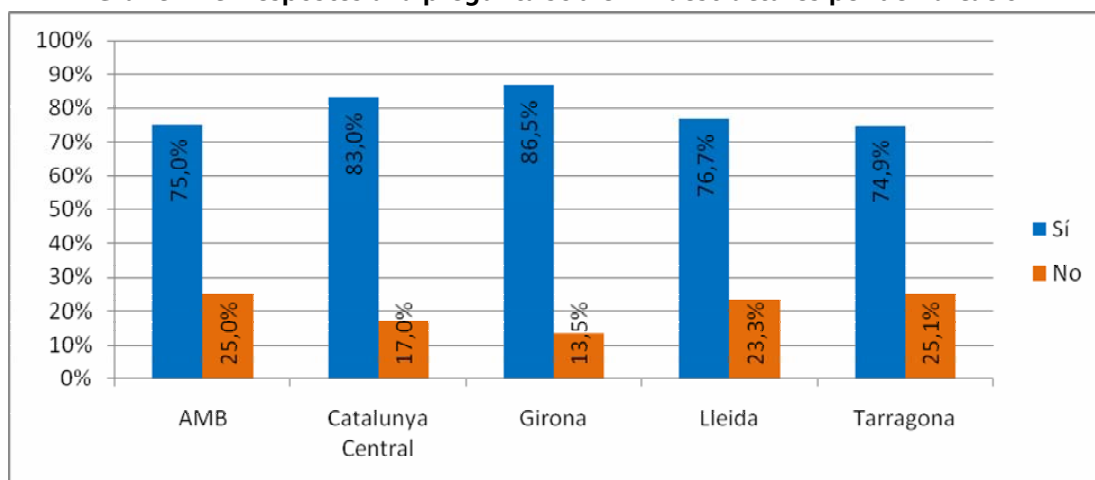
Segons la dimensió d'empresa, les grans empreses són les que més perjudicades se senten (gràfic 14.b).

Gràfic 14.b. Respostes a la pregunta sobre infraestructures per dimensió

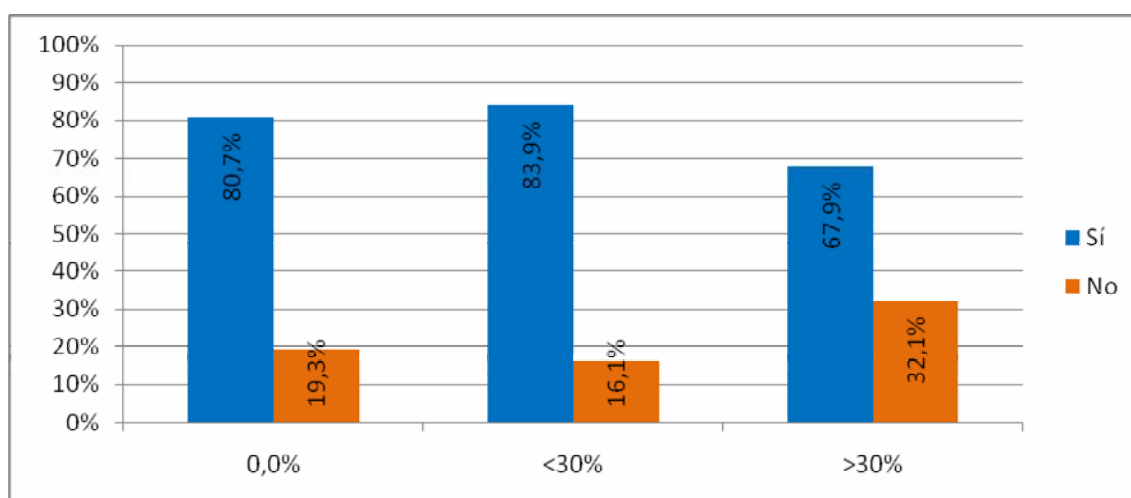
Geogràficament, les empreses gironines són les que més perjudicades se senten pel dèficit d'infraestructures, mentre que les tarragonines i les d'AMB, les que menys (gràfic 14.c).

Gràfic 14.c. Respostes a la pregunta sobre infraestructures per demarcació

Per grau d'exposició al mercat espanyol, les que venen menys del 30% són les que se senten més perjudicades, mentre que les que venen més del 30% són les que s'hi senten en menor grau gràfic 14.d).

Gràfic 14.d. Respostes a la pregunta sobre infraestructures per grau d'exposició al mercat espanyol

4. Conclusions

PIMEC ha dut a terme una enquesta els dies 23 i 24 d'octubre entre els seus associats amb la finalitat de conèixer la seva opinió sobre una sèrie de punts relacionats amb el debat actual de l'encaix Catalunya-Espanya.

Es va obtenir la un alt nivell de resposta, concretament per part de 2.224 empreses de tot Catalunya pertanyents a diferents sectors d'activitat en les proporcions següents: indústria (42,3%), construcció (6,1%), serveis (38,8%), comerç (10,0%) i altres (2,7%):

Per dimensió d'empresa un 43,9% de les que han respost són microempreses, un 41,4% són petites empreses, un 12,2% són mitjanes i un 2,5% grans empreses.

Globalment els resultats obtinguts mostren un acord molt gran (percentatges superiors 90%) pel que fa als aspectes següents:

- Catalunya hauria de disposar d'un finançament més adequat que l'actual
- Catalunya hauria de recaptar els seus impostos.

Amb respostes en què hi ha un acord d'entre el 75 i el 90% dels empresaris constatem:

- Valoració positiva de l'aprovació per part del Parlament de promoure una consulta sobre l'autodeterminació de Catalunya
- Viabilitat econòmica d'un Estat català.
- El dèficit d'infraestructures perjudica l'activitat empresarial

Sobre la forma política que es veu més adequada per a un futur, la primera és l'Estat propi (66,8%), seguit de l'Estat federal (21,1%).

Respecte a si el debat polític actual pot tenir incidència sobre l'activitat comercial de les empreses amb la resta de l'Estat, un 65,1% afirma que poc o gens, i un 34,9% afirma que molt o bastant.

Pel que fa al perill d'un boicot comercial, al 61,2% d'empresaris els preocupa poc o gens, mentre que al 38,8% restant els preocupa bastant o molt.

En conjunt, aquests resultats presenten certes diferències a l'hora de fer l'anàlisi amb més detall sobre empreses segons el sector econòmic, la dimensió de l'empresa, la localització geogràfica o el grau d'exposició al mercat espanyol:

- Per sector econòmic, s'observa que a la majoria de les preguntes el col·lectiu més favorable al procés polític actual és el de la construcció, mentre que les empreses comercials serien les més reticents a aquest canvi.
- Si classifiquem les pimes segons el nombre de treballadors, les microempreses són les més partidàries del procés, seguides de les petites i, finalment, les mitjanes són les menys partidàries.
- Segons la seva demarcació geogràfica, les empreses gironines han estat les més favorables globalment a les preguntes formulades, mentre que les empreses de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, les que menys.
- Finalment, si classifiquem les empreses segons el seu grau d'exposició al mercat espanyol, tal com era d'esperar, les empreses que no venen a la resta de l'Estat són les que es mostren més favorables al procés en curs, mentre que les que hi destinen més del 30% hi són més reticents.